

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1952

N:o 8—11.

INNEHÅLL: N:o 8. Ålands landstings beslut om antagande av arbetsordning för Ålands landsting.
N:o 9. Landskapslag om kommunala hemsystrar i landskapet Åland.
N:o 10. Landskapslag om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.
N:o 11. Landskapslag angående sigill för självstyrelsemyndigheterna samt landskapsförvaltningen underlydande ämbetsverk och tjänstemän ävensom kommunala myndigheter i landskapet Åland.

N:o 8.

ÅLANDS LANDSTINGS BESLUT

om antagande av arbetsordning för Ålands landsting.

På framställning av talmanskonferensen i Ålands landsting har landstinget antagit nedanstående

Arbetsordning

för Ålands landsting.

Konstituerade åtgärder.

1 §.

Då landstinget första gången efter val sammanträder till plenum, intager den landstingsmedlem, som är till åren äldst, talmannens plats och föranstaltar upprop med biträde av landstingets sekreterare.

Landstingsmännen intaga härefter plats enligt alfabetisk ordning. Denna ordning skall iakttagas, intill dess landstinget annorlunda besluter.

2 §.

Härefter sker val av talman och vi-

cetalmän med slutna sedlar och sålunda, att, om ingen vid första omröstningen erhållit flertalet av de avgivna, godkända rösterna, ny omröstning skall verkställas. Har ej heller vid andra omröstningen någon erhållit sådan ovillkorlig röstövertikt, skall en tredje omröstning äga rum och den förklaras vald, som därvid fått de flesta rösterna. Bliva vid en tredje omröstning röstetalen lika, avgöra lottning.

Om utgången av valet skall i skrivelse till landshövdingen och landskapsstyrelsen anmälas.

Om presidium, kanslikommission och kansli.

3 §.

Talmannen och vicetalmännen bilda landstingets presidium.

4 §.

Vid landstingets andra plenum utser landstinget de i landstingsordningens 64 § omnämnda två medlemmarna i kanslikommissionen. Kan landstinget ej enas om dem, skola de utses genom proportionella val enligt de i denna arbetsordning intagna bestämmelserna om sådana val.

5 §.

Kanslikommissionen är beslutför, då fyra medlemmar äro närvarande. Vid lika röstetal avgör talmannens röst. Dock må kanslikommissionen handlägga och avgöra ärende, då tre medlemmar äro tillstädes, därest de äro ense om beslutet.

6 §.

Kanslikommissionen åligger att: omhändervisa landstingets ekonomi och penningmedel samt utanordna landstingskostnaderna;

anslå kanslitjänsterna lediga att ansökas och besätta dem ävensom antaga erforderliga vaktmästare och annan personal;

övervaka tjänstemännens vid landstingets kansli och den övriga personalens verksamhet och vidtaga härav tillämpliga åtgärder; samt

avgiva utlåtande angående den ordning, enligt vilken landstingsmännen skola intaga sina platser.

7 §.

Vid landstingets kansli skall finnas följande tjänstemän:

- en sekreterare;
- en kanslist, som åtnjuter grundlön;
- en notarie;

en ekonom;
en bibliotekarie; samt
nödigt antal stenografer och maskinskrivare.

Ifall kanslikommissionen anser det lämpligt, kan samma person innehava två eller flera av dessa tjänster.

Yppas behov av flere tjänstemän, framställa kanslikommissionen förslag härom hos landstinget.

8 §.

Landstingets sekreterare utses av landstinget, sedan tjänsten genom talmannens åtgärd varit anslagen ledig att sökas och kanslikommissionen avgivit utlåtande om sökandena. Finnas till tjänsten flere sökande, skall kanslikommissionen uppsätta två av dem på förslag. Sekreteraren anställs medelst avtal, som på landstingets vägnar kan uppsägas av kanslikommissionen inom viss tid vid ingången av ny valperiod.

Är sekreterarbefattningen vid landstinget ledig eller befattningens innehavare hindrad att fullgöra sina åligganden, må ålderstalmannen eller talmannen kalla notarien eller annan lämplig person att handhava sekreterarens åligganden, intill dess tjänsten blivit besatt eller hindret upphört.

Sekreteraren är chef för landstingets kansli.

Om utskott.

9 §.

Valen av ledamöter i landstingets utskott verkställas med slutna sedlar, på sätt § 30 mom. 5 i landstingsordningen föreskriver.

10 §.

Den, som förut blivit vald till ledamot i tvenne utskott, vare berättigad att avsäga sig ledamotskap i ytterligare utskott med undantag av stora

utskottet. På landstinget ankommer att pröva, huruvida utskottsledamot må på grund av annat uppgivet hinder befrias från sådant uppdrag.

11 §.

Varje utskott väljer vid sitt första sammanträde ordförande och viceordförande. Val i utskott verkställas med slutna sedlar, därest utskottets samtliga ledamöter icke enas om annat val-sätt. Eljest må omröstning ske öppet genom namnupprop eller på annat sätt, som utskottet finner för gott. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst.

Om utgången av ordförande- och viceordförandevalen bör till landstingets plenum inberättas.

12 §.

Utskott kan giva tillkallad sakkun-nig rätt att deltaga i överläggningarna angående visst ärende, men icke i be-slut.

13 §.

Har landstinget beslutat, att något specialutskott skall angående visst till dess beredning remitterat ärende eller någon del därav inhämta utlåtande av annat specialutskott, skall sistnämnda utskott skyndsamt avgiva sitt utlåtande.

14 §.

Betänkande i ärende, som av utskott behandlas, skall kortfattat uppsättas. Betänkandet bör avslutas med kläm-mar, innehållande utskottets förslag.

I betänkandet antecknas såsom del-tagande i ärendets handläggning de ledamöter, vilka tagit del i ärendets avgörande behandling. Har utskottsle-damot endast delvis deltagit i behand-lingen, skall detta i betänkandet an-givas.

Vid stora utskottets sammanträden föres dessutom kortfattat protokoll,

upptagande i utskottet gjorda fram-ställningar, omröstningspropositioner och utskottets beslut.

15 §.

Utskottsbetänkande justeras antin-gen av utskottet i dess helhet eller av justeringsmän, som utskottet därtill utsett.

Utskottsledamot har rätt att till be-tänkandet foga skriftlig, av utskottet granskad och godkänd reservation, var-vid utskottets kontrollrätt endast får utsträcka sig till reservationens for-mella behörighet. Reservation bör an-mälas, då utskottet fattat sitt beslut, och föreläggas utskottet till gransk-ning senast vid justeringstillfället.

Expeditioner från utskott under-skrivas på utskottets vägnar av ordfö-randen och kontrasieras av sekrete-raren.

Om talmanskonferensen.

16 §.

På talmanskonferensen ankommer att väcka förslag om tillsättande av särskilda utskott utöver de utskott, som avses i landstingsordningens § 30.

På talmanskonferensen ankommer jämväl att föreslå beloppet av de ar-voden och den ersättning för resekos-tnader, som enligt § 13 i landstingsord-ningen tillkommer landstingsman, le-damöternas i landskapsstyrelsen arvo-den och resekostnader samt talman-nens arvode och den ersättning för rep-resentationkostnader honom anses bö-ra tillkomma.

Vid lika röstetal inom talmanskon-ferensen avgör talmannens röst.

Om plena.

17 §.

Tillkännagivande om plenum delgi-ves landstingsmännen under näst fö-regående plenum.

18 §.

Föredragningslista skall före plenum anslås på landstingets anslagstavlor och utdelas till landstingsmännen.

19 §.

Anser talmannen något ärende vara av den beskaffenhet, att det icke bör behandlas vid offentligt plenum, eller hava tio landstingsmän anhållit att något ärende skall behandlas vid icke offentligt plenum, skall talmannen låta utrymma åhörarplatserna och framställa till landstingets avgörande, huruvida ärendet skall behandlas vid offentligt plenum eller ej.

Fattar landstinget beslut därom, att ärendet skall behandlas vid icke offentligt plenum, skall behandlingen avbrytas och talmannen utsätta tid för det icke offentliga plenum. Föredragningslista för sådant icke offentligt plenum skall ej anslås.

20 §.

Plenum begynner med namnupprop.

Landstingsman, som infinner sig till plenum efter namnuppropet, skall ge sig tillkänna för sekreteraren.

21 §.

Anhållan om ordet göres av landstingsman, i det han reser sig från sin plats.

Medan annan talar, må ordet icke begäras på annat sätt än genom inlämnande eller översändande av namnsedel till sekreteraren.

Då ordet gives, skall utöver vad i § 43 mom. 1 i landstingsordningen är stadgat, iakttagas följande:

Framställes anhållan om ordet samtidigt såväl skriftligen som muntligen, har skriftlig anhållan företräde. Anhålla flere samtidigt muntligen om ordet, äger talmannen bestämma, i vilken ordning envar av dem skall erhålla detsamma.

22 §.

Envar, som erhållit ordet, må tala stående från sin plats eller från talarstol.

23 §.

Varje talare bör noga hålla sig till den sak, som behandlas. Avviker han därifrån, skall talmannen uppmana honom att hålla sig till saken. Ställer sig talaren icke uppmaningen till efterriktelse, må talmannen frångå honom ordet.

24 §.

Störande yttringar av bifall eller ogillande må vid landstingets plenum icke tillåtas.

25 §.

Begäres bordläggning enligt § 46 i landstingsordningen, skall ärendets sakliga behandling avbrytas och ärendet bordläggas till plenum, som landstinget bestämmer.

Har bordläggning begärts enligt § 47 i landstingsordningen och förslaget vunnit understöd, skall den sakliga behandlingen avbrytas och landstinget besluta om bordläggningen.

26 §.

Talare, som framställer nytt förslag, vilket han önskar underkasta omröstning, bör, därest talmannen prövar sådant nödigt, överlämna sitt förslag, skriftligen avfattat, genom sekreteraren till talmannen.

Förslag till hemställningskläm, som väckts i plenum i samband med lagstiftningsärende och om vilket utlåtande av utskott ej föreligger eller vartill förslag icke ingår i någon till betänkandet fogad reservation, skall, där landstinget icke omedelbart förkastar detsamma, bordläggas till följande plenum för att vid detsamma oförändrat antagas eller avböjas.

Om förslag, som ej understötts, må ej omröstning äga rum.

27 §.

Omröstning skall vid landstingets plena verkställas antingen genom uppstigning eller öppet efter namnupprop.

Efter omröstning, som verkställts medelst uppstigning, konstaterar talmannen, huruvida majoritet eller minoritet föreligger. Därest icke den medelst uppstigning verkställda omröstningen enligt talmannens uppfattning givit tydligt svar eller där tvenne landstingsmän sådant yrka, skall öppen omröstning efter namnupprop verkställas. Vid lika röstetal avgör lotten.

Talmannen kan förordna, att omröstningen genast skall verkställas öppet efter namnupprop.

28 §.

Då proportionella val och val med slutna sedlar samt omröstning efter namnupprop skall verkställas, skola två landstingsmän på talmannens anmodan taga plats vid talmannens bord och biträda honom vid röstsedlarnas öppnande och granskning samt uträkningen av val- eller omröstningsresultatet. Vid proportionella val må talmannen, ifall han finner sådant nödigt, dessutom kalla sakkunnig att biträda vid rösträkningen.

29 §.

Vid val, som verkställas av landstinget, må diskussion icke tillåtas, därest icke sådan befattning skall besättas, som varit anslagen ledig att sökas.

30 §.

Varje talares yttrande överlämnas av vederbörande stenograf i maskinskrift till honom för att granskas. Gör han däri rättelse, skall den antecknas

i detta maskinskrivna exemplar. Han skall även teckna sitt namn på yttrandet till bevis för att han godkänt det samma.

Har talare ändrat sitt yttrande i sak och i synnerhet, där ändring rör sådant, som blivit motsagt eller varom annan talare förenat sig, bör stenografen uppmärksamma justeringsmännen därpå. Om saken ej annars kan ordnas, skola justeringsmännen anmäla förhållandet till landstinget.

31 §.

I det fall, som avses i landstingsordningens § 29, fortsättes ärendets behandling vid den punkt, varvid det vid föregående landsting lämnats.

Har sådant utskott, till vars beredning ärendet vid föregående landsting remitterats, icke tillsatts vid det landsting, vid vilket ärendets behandling skall fortsättas, bestämmer landstinget på talmanskonferensens förslag, vilket utskott skall bereda ärendet.

Om val inom landstinget enligt proportionellt valsätt.

32 §.

Val av medlemmar i landstingets utskott och kommittéer, landskapsstyrelsens ledamöter och landskapsrevisorer förrättas under ledning av talmannen. Vid valet skall biträda, utom landstingets sekreterare, ett eller två tillkallade valbiträden.

33 §.

Kandidatlistor för valet skola inlämnas till landstingets kansli senast dagen före valet klockan 12. Kandidatlistorna skola vara tillgängliga för landstingsmännen i kansliet till klockan 15 samma dag.

Sådana listor böra upptaga kandidaternas namn i bestämd ordningsföljd med utskrivna förnamn eller initialer i

de fall, då tvetydighet annars kan uppstå. Listorna böra vara undertecknade av minst så många valmän, som de upptaga namn, samt innehålla fullmakt för en av dessa valmän att såsom ombudsman inlämna listan ävensom att vidtaga de i 34 § omnämnda ändringarna.

34 §.

Är samma person uppförd såsom kandidat på olika listor och vilja förslagsställarna på grund härav utstryka hans namn från sin lista eller införa nytt namn i hans ställe, bör anmälan därom göras genom ombudsmannen i kansliet ovannämnda dag före klockan 15.

35 §.

Efter införandet av de i 34 § avsedda ändringarna skola samtliga anmälda kandidatlistor i den ordningsföljd, i vilken de blivit anmälda, och med utsättande av ordningsnummer för varje lista sammanställas på en valseedel, vilken mångfaldigas. Endast sådan valseedel må användas vid valet.

36 §.

Valman skall med streck utmärka den kandidatlista, på vilken han vill rösta.

Utstrykning av namn på valseedel och ändring av namnens ordningsföljd medelst sifferbeteckningar vare helt förbjudet.

37 §.

Valseedel skall, hopviken så att dess innehåll ej är synligt, av den väljande inlämnas till talmannen.

Angående ogiltig valseedel gälle i tillämpliga delar vad i vallagen stadgas om valseedel vid landstingsmannaval. Fråga om valsedels ogiltighet avgöres av talmannen och vicetalmännen.

38 §.

Har endast en kandidatlista blivit för valet godkänd, verkställes icke särskild valförrättning, utan förklarar talmannen för valda så många av kandidatlistans kandidater, räknat från listans början, som skola vid valet utses.

I övrigt länder landskapets gällande vallag till efterrättelse.

Särskilda stadganden.

39 §.

Från landstinget utgående skrivelser och landstingsbeslut justeras av det i § 30 mom. 1 i landstingsordningen omnämnda justeringsutskottet.

Justeringsutskottet och justeringsmännen skola fortsätta med sin verksamhet, till dess de av landstinget dem anförtrodda uppdragen slutförts.

40 §.

Landstingsman, som för enskilda angelägenheter utverkat ledighet från landstingsgöromål, tillkommer icke arvode under den tid ledigheten varar, såvida denna överstiger tre dagar.

Landstingsman, som på grund av sjukdom eller annat laga förfall förhindras deltaga i landstingsarbetet, må under tiden för förfallet icke utslutas från rätt till arvode.

41 §.

De, vilka åhöra landstingets överläggningar, böra noga ställa sig till efterrättelse gällande stadganden för ordningens vidmakthållande och de föreskrifter, vilka kunna varda av landstinget påbjudna. Sådana föreskrifter böra vara anslagna på lämpliga ställen.

Uppstår oordning, äge talmannen förordna, att åhörarplatserna skola utrymmas.

42 §.

Denna arbetsordning träder omedelbart i kraft och tillämpas, intill dess landstinget besluter ändring i eller tilllägg till densamma. Genom densamma upphäves arbetsordningen för Ålands landsting av den 11 februari 1924 (n:o 5/1924) och landstingets beslut av den 10 december 1937 om ändring av dess 3 § (n:o 11/1937) samt landstingets beslut av den 25 november 1936 om

antagande av bestämmelser för val inom landstinget enligt proportionellt valsätt. (n:o 10/1937).

Önskar landstingsman taga initiativ till ändring av denna arbetsordning, göra därom till landstinget skriftlig framställning, vilken skall, såframt den icke förkastas av landstinget, överlämnas till talmanskonferensen för utlåtande.

Mariehamn den 19 mars 1952.

På landstingets vägnar:

H u g o J o h a n s s o n,
talman.

H e r m a n M a t t s s o n,
vicesalman.

C a r l C a r l s o n,
vicesalman.

N:o 9.

LANDSKAPSLAG

om kommunala hemsystrar i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

I KAP.

Allmänna stadganden.

1 §.

Angående hemsystrar, vilka för den kommunala hemvårdsverksamheten antagits i kommuns tjänst, gäller vid i denna landskapslag stadgas.

2 §.

Kommunal hemsyster åligger att i enlighet med vad i det uti 5 § avsedda reglementet för hemvårdsverksamheten närmare föreskrives närmast i mindrebemedlade barnrika och andra med dem jämförbara hem handhava husmoders till den regelbundna hem-

vården hörande uppgifter eller bistå henne vid utförandet av dessa, ifall husmodern eller den person, som omhänderhar hushållet, på grund av sin egen eller någon annan familjemedlems barnsäng, sjukdom, överansträngning, nödiga ledighet eller annan därmed jämförbar orsak tillfälligt är oförmögen eller förhindrad att omhänderhava dem.

Hemsyster må icke för obehöriga yppa vad hon erfarit i sin verksamhet om familj, som anlitar hennes hjälp.

3 §.

Hemvårdsverksamheten står under landskapsnämndens och de densamma underlydande inspektionsmyndigheternas ledning och tillsyn.

De av hemvårdsverksamheten föranledda lokala uppgifterna i kommunen ankomma på socialnämnden. Nämnden kan anförtro den direkta ledningen och övervakningen av verksamheten åt en av densamma tillsatt direktion, i vilken de kommunala hälsovårdsmyndigheterna äro företrädde.

4 §.

Om kompetensfordringarna för hemsystrar och om deras utbildning gäller, vad därom är i riket stadgat.

5 §.

På åtgärd av socialnämnden bör för hemvårdsverksamheten uppgöras ett reglemente, vilket godkännes av kommunens fullmäktige efter hälsovårdsnämndens hörande och stadfästes av landskapsnämnden.

6 §.

Hemvårdshjälpen är avgiftsfri. Kommunens fullmäktige kunna likväl besluta, att skälig ersättning i enlighet med av landskapsnämnden fastställda grunder skall för sådan uppbäras av andra än mindrebemedlade familjer.

7 §.

Hemsyster skall av kommunen i grundlön uppbära minst det belopp, som jämte dyrortstillägg erlägges till innehavare av landskapstjänst eller -befattning i femte avlöningsklassen i enlighet med därom vid envar tidpunkt gällande stadganden. Jämte grundlön skall hemsyster erhålla ordentlig bostad på minst ett rum med kök eller del i kök eller kokmöjligheter jämte värme eller huggen ved samt lyse, del i källare och i nödiga uthus samt bastu eller rätt att använda sådan eller badrum eller ock en mot dessa naturaförmåner svarande skälig ersättning, vilken fastställts med beaktande av kommunens dyrhetsgruppning.

I landskapets fattigaste och glesast befolkade samt andra kommuner, där landskapsnämnden finner det nödigt, erlägges åt hemsyster ortstillägg enligt de grunder, som är stadgat angående ortstillägg åt kommunala hälso-systrar.

8 §.

Kommunen erlägger till hemsyster de av hennes förrättningsresor föranledda verkliga skäligbefunna resekostnaderna.

Hemsyster är berättigad att på sin arbetsplats, såvida arbetet där pågår under minst sex timmar, erhålla gratis förplägning och vid behov nattkvarter.

Kan person, som anlitar hemsysters hjälp, på grund av medellöshet icke giva henne förplägning eller nattkvarter, erlägger kommunen för hans räkning de skäliga kostnaderna härför.

Hemsyster är icke berättigad att utöver de löne- och andra förmåner, som jämlikt denna landskapslag tillkomma henne, av familj, som anlitar hen-

nes hjälp, mottaga arvode för handhavande av uppgifter, vilka i enlighet med landskapslag, utfärdade anvisningar eller instruktion ankomma på henne.

9 §.

Hemsystemers arbete bör ordnas så, att hon erhåller tillräcklig tid för vila och till sitt personliga förfogande.

Närmare föreskrifter rörande ordnandet av hemsystemers arbets- och fritider meddelas i reglemente för hemvårdsverksamheten.

10 §.

Landskapet deltagar i avlönandet av de i denna landskapslag avsedda kommunala hemsystrarna samt i kostnaderna för deras utbildning i enlighet med grunder, som därför fastställts i riket, i de förstnämnda kostnaderna med tre fjärdedelar av grundlönens belopp.

Ortstillägg, varom stadgas i 7 § 2 mom., erlägges i sin helhet till kommunen av landskapet.

Landskapsbidrag beviljas likväl icke för avlönande av flere än en hemsystemer för varje begynnande antal av i landskommun tvåtusen och i Mariehamn tretusen mantalsskrivna invånare, såframt icke landskapsnämnden med hänsyn till kommunens vidsträckta område eller trafik- och bosättningsförhållanden finner särskilt skäl att annorlunda förordna.

Från det till kommun i stöd av denna landskapslag utgående landskapsbidraget skall avdragas hälften av beloppet av de ersättningar, som kommun i stöd av 6 § uppburit för anlitan- de av hemvårdshjälp.

11 §.

I landskapslagen avsedd hemsystemer är, då hon uppnått sextio års ålder, pliktig att avgå från sin befattning.

Landskapsnämnden kan likväl på framställning av kommunens fullmäktige berättiga henne att kvarstå i sin befattning till sextiofem års ålder.

II KAP.

Verkställighetsföreskrifter.

12 §.

Kommunal hemsystemer antages till sin befattning av hälsovårdsnämnden efter det landskaphälsosystemer-barnmorskan avgivit utlåtande om sökanden.

Socialnämnden bör ofördröjligen underrätta landskaphälsosystemer-barnmorskan om tillsättande och entledigande av hemsystemer.

13 §.

Landskapsnämnden kan på ansökan berättiga socialnämnd att för en viss bestämd tid som hemsystemer anställa person, som icke innehar föreskriven utbildning, men däremot är lämplig för uppgiften och innehar tillräcklig elementarutbildning och praktisk erfarenhet av hemvårdsuppgifter.

14 §.

Reglementet för hemvårdsverksamheten bör innehålla bestämmelse om:

- 1) den ordning och de grunder, enligt vilka hemvårdshjälp beviljas;
- 2) hemsystemers uppgifter;
- 3) regleringen av hemsystemers arbets- och fritider;
- 4) åtgärder till skydd för hemsystemers hälsa;
- 5) de grunder, enligt vilka ersättning erlägges till hemsystemern för de i 8 § 3 mom. avsedda kostnaderna;
- 6) de kommunala hemvårdsmyndigheternas samarbete med andra kommunala myndigheter samt vederbörande organisationer;
- 7) utarbetande av verksamhetsbe-

rättelse och förande av arbetsdagbok;

8) grunderna för erläggande av den ersättning för hemvårdshjälp, som skall uppbäras av andra än mindrebe-
medlade familjer; samt

9) övriga nödigbefunna omständigheter.

15 §.

Tillsättes i kommun direktion för hemvårdsverksamheten, bör denna bestå av ordförande och minst tvenne ledamöter samt nödigt antal suppleanter. För direktion bör genom socialnämndens försorg utarbetas ett reglemente, vilket skall underställas kommunalfullmäktige för fastställelse och i vilket närmare föreskrifter meddelas angående behandlingen av ärenden i direktionen, dennas sammansättning och åligganden.

16 §.

Hemsyster är på sina tjänsteresor pliktig att använda av kommunen för henne reserverat fortskaffningsmedel eller annat till billigaste pris till buds stående fordon.

17 §.

Landskapsnämnden åligger övervaka, att kommunerna i sin hemvårdsverksamhet och vid organiserandet av densamma iakttaga i denna landskapslag givna föreskrifter samt fastställda reglementen och instruktioner.

På landskapshälsosyster-barnmorskan ankommer närmast att övervaka, att i hemvårdsverksamheten iakttagas utfärdade stadganden och att, då hon finner brister eller förseelser i detta avseende, ofördröjligen göra anmärkning för rättande av förhållandet och, om anmärkningen icke beaktas, vidtaga andra av saken påkallade åtgärder eller, ifall saken icke hör till hennes befogenhet, göra framställning därom till vederbörande myndighet.

18 §.

På landskapsnämnden ankommer att meddela kommunerna, huru landskapsbidrag ansökes och erlægges.

19 §.

Denna landskapslag skall tillämpas från och med den 1 januari 1951.

Mariehamn den 1 december 1951.

På landstingets vägnar:

H u g o J o h a n s s o n,
talman.

T o r B r e n n i n g,
vicetalman.

C a r l C a r l s o n,
vicetalman.

N:o 10.

LANDSKAPSLAG

om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Med skogsvårdsförening avses en frivillig sammanslutning av skogsägare, som verkar för höjandet av fackkunskapen och yrkesskickligheten bland sina medlemmar och så vitt möjligt även bland övriga skogsägare inom sitt verksamhetsområde, leder och utvecklar skötseln och utnyttjandet av deras skogar, ombestyr härför erforderlig fackmannahjälp åt skogsägarna samt även annars främjar skogsbruket inom sitt område.

Med skogsägare avses även legotagare eller annan sådan innehavare av område, som äger rätt att nyttja avkastning av skog.

2 §.

Landskapsnämnden fastställer gränserna för skogsvårdsföreningens verksamhetsområde. Före fastställandet kan landskapsnämnden vid behov höra skogsägarna.

Den kommun, vilken kan anses vara skogsvårdsföreningens hemort, må i allmänhet fastställas som dess verksamhetsområde. Av praktiska skäl kunna dock kommuner eller delar av kommuner sammanföras till verksamhetsområde för en förening, eller kan del av kommun avskiljas för anslutning till annan förenings verksamhets-

område eller kan kommuns område uppdelas mellan flera föreningar.

Då landskapsnämnden fastställer skogsvårdsföreningens verksamhetsområde eller en förändring av detsamma, skall beslutet träda i kraft från början av följande kalenderår.

3 §.

Berättigade att bli medlemmar i skogsvårdsförening äro de skogsägare, vilka besitta skogsmark på föreningens verksamhetsområde och erlægga skogsvårdsavgift.

4 §.

Skogsvårdsförening kan i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt kära och svara.

Skogsvårdsförening må likväl icke bedriva handel genom att för egen räkning köpa och sälja skogsavverkningsrättigheter eller trävaror, ej heller annan näringsverksamhet, som icke är nödvändig för förverkligande av föreningens ändamål.

5 §.

Landskapsnämndens forstavdelning skall genom lämpliga åtgärder främja grundandet av skogsvårdsföreningar inom landskapet samt giva handledning åt skogsvårdsföreningarna och tillse, att deras verksamhet uppfyller

de krav, vilka böra ställas på dem som mottagare av de nedan stadgade skogsvårdsavgifterna.

Forstavdelningen bör bland annat:

1) giva sin hjälp och sitt stöd åt skogsvårdsföreningarna och deras fackmän vid uppgörande av avverkning-, föryngrings-, skogshushållnings- och andra planer;

2) övervaka skogsvårdsföreningarnas skogsfackmäns arbete och, ifall skäl till anmärkning finnes, anmäla därom till skogsvårdsföreningens styrelse;

3) tillhandahålla skogsvårdsföreningarna erforderliga formulär och räkenskapsböcker.

6 §.

Skogsvårdsförening är pliktig att genom förmedling av landskapnämnden med bifogande av sina stadgar anmäla sig för inregistrering i föreningsregistret.

7 §.

Skogsvårdsförening, som grundats före ikraftträdandet av denna landskapslag, skall ändra sina stadgar i enlighet med denna landskapslag, införskaffa den i 2 § stadgade fastställelsen av sitt verksamhetsområde och anmäla föreningen på i 6 § nämnt sätt till införande i föreningsregistret.

8 §.

Föreningslagen av den 4 januari 1919 (1/19) med däri senare gjorda ändringar skall tillämpas på skogsvårdsförening, såvida avvikelser därifrån icke betingas av stadgandena i denna landskapslag.

9 §.

Till förmån för i denna landskapslag åsyftad verksamhet för skogshushållningens främjande är skogsägare skyldig att erlägga skogsvårdsavgift på sätt, som i det följande stadgas.

10 §.

Skogsvårdsavgift uppbäres med 2—6 procent av den nettoavkastning från skogsmarken, enligt vilken kommunalskatten beräknas, utan att de avdrag, som kunna komma ifråga vid beskattningen, tagas i beaktande. Skogsvårdsförening fastställer skogsvårdsavgiftens storlek för ett år i sänder.

Obligatorisk skogsvårdsavgift utgår icke för skogsmark, vars årliga virkesavkastning vid regelbunden växt icke stiger till tio produktionskubikmeter.

Ägare av skogsmark, vars årliga virkesavkastning understiger tio produktionskubikmeter, må dock kunna bliva medlem i skogsvårdsförening, om han förbinder sig att erlägga skogsvårdsavgift enligt bestämmelserna i mom. 1.

Skogsvårdsavgiften för skog, som kommun själv äger, beräknas enligt samma grunder som den skulle hava beräknats vid kommunalbeskattning.

För sådan skogsmark, som fortlöpande skötes av skogsfackman enligt fordringarna på god skogsvård, utan att skogsägaren hör till den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde skogen är belägen, skall erläggas en fjärdedel av skogsvårdsavgiften.

Vid prövning huruvida skogsmarks årliga virkesavkastning vid regelbunden växt understiger tio produktionskubikmeter, skall beslut därom fattas i enlighet med de vid kommunalbeskattningen fastställda produktionsställen.

Om skogsägare har flere lägenheter inom samma kommun, skola dessa med fastställandet av skogsvårdsavgiften behandlas som en enhet.

11 §.

Den, som med stöd av 10 § 5 mom.

anser sig berättigad att erlægga endast en fjärdedel av skogsvårdsavgiften, må därom anhålla hos landskapsnämnden. Sådan nedsättning må beviljas för högst 10 år i sänder. Framgår det, att stadgade förutsättningar härför icke längre finnas, skall den beviljade rättigheten upphävas. Denna rättighet är i kraft utan särskild anhållan, då det är fråga om skogsmark, vilken skötes och utnyttjas för landskapets räkning eller för vilken landskapsmyndigheterna äga uppgöra eller fastställa skogshushållningsplan.

I landskapsnämndens i 1 mom. nämnda beslut kan ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

12 §.

Taxeringsnämnd skall årligen vid kommunaltaxeringen för varje skogsägare uträkna, huru stor skogsvårdsavgift denne på grund av ovannämnda stadganden skall erlægga. De på detta sätt bestämda avgifterna skola antecknas i taxeringslängden och på debetsedlarna samt erläggas i samband med skatteuppbörden för varje år.

Skogsägare, som har rätt att erlægga endast en fjärdedels skogsvårdsavgift, skall i sin inkomstdeklaration för kommunalbeskattningen uppge detta och på anmodan giva en tillförlitlig utredning därom.

Om landskapsnämnden enligt 11 § upphäver i föregående moment nämnda rättighet, skall därom utan dröjsmål meddelas till ifrågavarande kommuns taxeringsnämnd.

Landskapsnämnden skall årligen i god tid före kommunaltaxeringens början anmäla skogsvårdsföreningarnas i kommunen verksamhetsområden till samtliga kommunala taxeringsnämnder i landskapet. Skogsvårdsförening skall inom samma tid till taxerings-

nämnderna i de kommuner, där föreningen har sitt verksamhetsområde, anmäla vilket procenttal den har som beräkningsgrund för skogsvårdsavgiften samt giva förteckning över de lägenhetsägare, som höra till föreningen, ehuru den årliga virkesavkastningen från deras skogsmark understiger tio produktionskubikmeter.

För skogsmarker på områden, där skogsvårdsförening ej trätt i verksamhet, är skogsvårdsavgiften fyra procent av i 10 § 1 mom. nämnda nettoavkastning.

13 §.

Vad som är stadgat om ändringsansökan beträffande kommunalbeskattning, skatternas indrivning genom utmätning, skattetillägg vid uraktlåten skattebetalning samt eftertaxering gäller även i avseende å skogsvårdsavgiften.

14 §.

Framgår av laga kraft vunnet utslag eller beslut, som avkunnats eller givits med anledning av besvär över fastställande av skogsvårdsavgift eller kommunalskatt eller över beslut, som åsyftas i 11 §, att för hög skogsvårdsavgift uppburits, skall kommunen till honom erlægga överskottet med ränta i enlighet med vad beträffande kommunalskatt är stadgat.

15 §.

Kommunen skall inom en månad efter kommunalskattens slutliga uppbörd redovisa till skogsvårdsförening och landskapsnämnden de uppburna skogsvårdsavgifterna samt de skogsvårdsavgifter, som kommunen skall betala för egna skogar. Skogsvårdsavgifter, som influtit efter uppbördstidens utgång genom utsökning eller på annat sätt, skola jämte tilläggsavgifter redovisas till skogsvårdsförening och

landskapsnämnden halvårsvis inom april och oktober månad. Har kommun återbetalat skogsvårdsavgifter, vilka redan redovisats för landskapsnämnden, få dessas belopp jämte räntor avdragas vid redovisningen.

Ur redovisningen skall framgå, vilka belopp som influtit från varje inom kommunen verkande skogsvårdsföreningsområde enligt den i 17 § nämnda fördelningen. Motsvarande uppgifter skola i redovisningen antecknas om de belopp som återbetalats.

Kommun har rätt att vid redovisningen avdraga två procent, som den i enlighet med stadgandet i 17 § har rätt att erhålla.

16 §.

Om landskapsnämnden beslutat, att något område skall överföras från en skogsvårdsförening till en annan, skola influtna medel betalas åt den förening, till vars verksamhetsområde det förflyttade området hörde det år, då skogsvårdsavgiften erlades eller hade bort erläggas, ifall ej annorlunda avtalats föreningarna emellan.

17 §.

Av skogsvårdsavgifterna jämte de i 13 § nämnda tilläggen erläggas:

1) nittioåtta procent åt

a) skogsvårdsförening av de medel, vilka influtit genom fulla skogsvårdsavgifter från dess verksamhetsområde,

b) landskapsnämnden av fulla skogsvårdsavgifter, vilka hopbragts utanför skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden; och

c) landskapsnämnden av de medel, som influtit från sådana skogsägare, vilka med stöd av 10 § 5 mom. och 11 § äro berättigade att erlægga fjärdedels avgift;

2) två procent åt kommun som ersättning för arbete i samband med in-

drivandet och redovisandet av avgifterna.

18 §.

Av de medel, som influtit med stöd av 17 § 1 p. b), skall hälften på åtgärd av landskapsnämnden reserveras för framtida skogsvårdsförening på ifrågasvarande område och andra hälften användas på sätt landskapsnämnden besluter för skogsskötselns främjande inom samma område. Då de reserverade medlen med räntor hava vuxit till ett belopp, som motsvarar de tre föregående årens skogsvårdsavgifter, må de medel, som senare inflyta, i sin helhet användas till skogsskötselns främjande på det område, där medlen hopbragts.

De medel, som landskapsnämnden fått med stöd av 17 § 1 p. c), äger den på ett skäligt sätt och med beaktande av behoven fördela mellan de skogsvårdsföreningar, som verka inom landskapet.

19 §.

Av de medel, som influtit enligt 17 § 1 p. a), skall skogsvårdsförening deponera minst tio procent i en reservfond, tills denna motsvarar minst det belopp föreningen de tre senaste åren i medeltal uppburit. Medel från denna fond får förening använda, då speciella orsaker det fordra, dock endast med landskapsnämndens tillstånd. Reservfonden skall kompletteras, om den till följd av användning eller på grund av höjd skogsvårdsavgift blivit mindre än vad som ovan stadgas.

Om för skogsvårdsförening redan deponerats medel enligt 17 § 1 p. b), och 18 § 1 mom. äger landskapsnämnden, då förening grundas eller dess tidigare verksamhetsområde utvidgats, besluta, om och huru stor del av dessa medel skall överföras till reservfonden.

20 §.

De enligt 18 § deponerade medlen skall landskapsnämnden överlåta åt skogsvårdsförening efter det föreningens verksamhetsområde stadfästs och föreningen antecknats i föreningsregistret.

Skogsvårdsförening, vars område omfattar endast en del av det område, från vilket uppburna skogsvårdsavgifter enligt det i förra momentet angivna lagrummet deponerats, må av dessa medel få en proportionell andel.

21 §.

De skogsvårdsavgifter, som skogsvårdsförening erhållit, skall i främsta rummet användas till avlöandet av kompetenta fackmän i föreningens tjänst.

Utan tillstånd av landskapsnämnden, givet för högst ett år i sänder, må ej som skogsvårdsförman anställas person, vilken icke genomgått fullständig 2-årig skogsskolas lärokurs eller avlagt skogsexamen med skogsskötsel som huvudämne. Landskapsnämnden kan av särskilda orsaker som skogsvårdsförman godkänna person, som genomgått annan lärokurs i skogsvård.

Skogsvårdsförening må icke i sin tjänst hava person, som samtidigt sysslar med trävaruhandel eller -förädling eller är anställd hos någon, som sysslar med sådan verksamhet, ej heller må han åtaga sig sådant uppdrag, som står i strid med de uppgifter föreningen tilldelat honom.

22 §.

Över skogsvårdsförenings ekonomi skall föras bok enligt direktiv, som givits av landskapsnämnden.

Till skogsvårdsförenings kassör må föreningens styrelse utse antingen någon av dess medlemmar eller någon

lämplig person eller penninganstalt, dock ej person, som är anställd som skogsfackman i föreningens tjänst. Kassören må ställa av föreningens styrelse godkänd borgen för de medel, som komma att anförtros honom.

En av föreningens revisorer samt en ersättare för honom utses av landskapsnämnden.

23 §.

Skogsvårdsförening skall årligen före utgången av mars månad tillstålla landskapsnämnden en berättelse över det gångna kalenderåret, i vilken skall ingå statistiska uppgifter på av landskapsnämnden fastställd blankett, ävensom uppgifter över föreningens inkomster, utgifter och tillgångar samt revisorerernas utlåtande.

24 §.

Om skogsvårdsförening handlar mot denna landskapslag eller verkar på ett uppenbart oändamålsenligt sätt, kan landskapsnämnden besluta, att föreningen tillkommande skogsvårdsavgifter, delvis eller i sin helhet, skola ställas till landskapsnämndens disposition för att på sätt, som av nämnden beslutes, användas för främjande av det enskilda skogsbruket inom föreningens verksamhetsområde.

25 §.

Skogsvårdsförening, som fyller fordringarna i denna landskapslag och som i sin ordinarie tjänst har person, vilken avlagt skogsexamen vid högskola, har rätt att benämna sig privatrevir.

26 §.

För sina inkomster är skogsvårdsförening icke skattskyldig till kommun i landskapet Åland.

27 §.

Denna landskapslag äger icke tillämpning på skyddsskogs- och natur-

skyddsområden. De i landskapslagen avsedda skogsvårdsavgifterna skola första gången uppbäras i samband med kommunaltaxeringen år 1953.

Landskapsnämnden kan på anhållan av kommunalfullmäktige för viss tid uppskjuta verkställigheten av denna landskapslag för Kökar, Brändö, Sottunga och Kumlinge kommuner. Sådan anhållan bör göras inom ett år efter det landskapslagen trätt i kraft.

Denna landskapslag äger ej tillämpning på skogsvårdsförening, som grundats före landskapslagens ikraftträdande, innan i 2 § avsedd fastställelse av föreningens verksamhetsområde utverkats, dess stadgar ändrats i överensstämmelse med denna landskapslag och ändringen antecknats i föreningsregistret i den ordning som i 6 § stadgas.

Mariehamn den 1 december 1951.

På landstingets vägnar:

H u g o J o h a n s s o n,
talman.

T o r B r e n n i n g,
vicetalman.

C a r l C a r l s o n,
vicetalman.

N:o 11.

LANDSKAPSLAG

angående sigill för självstyrelsemyndigheterna samt landskapsförvaltningen underlydande ämbetsverk och tjänstemän ävensom kommunala myndigheter i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 april 1952.

Utfärdad i Mariehamn den 16 april 1952.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

I KAP.

Landskapet Ålands, landskapsnämndens samt landskapsförvaltningen underlydande ämbetsverks och tjänstemäns sigill.

1 §.

Landskapet Ålands självstyrelse-

myndigheter samt dem underlydande inrättningar och vissa tjänstemän skola hava sigill såsom här nedan stadgas.

2 §.

Sigill, som i 1 § sägs, skall vara runt samt innehålla landskapet Ålands vapen i konturteckning inom en av två

parallella cirkellinjer begränsad med-
sols löpande omskrift, föregången av
en sexuddig stjärna i omskriftens övre
mittpunkt.

Omskriften skall ange myndighe-
tens eller inrättningens namn eller
tjänstemannens ställning.

3 §.

Sigillen äro indelade i tre storlekar:

1. Yttre diametern 55 mm., inre
ringens diameter 45 mm.

2. Yttre diametern 45 mm., inre
ringens diameter 35 mm.

3. Yttre diametern 35 mm., inre
ringens diameter 25 mm.

4 §.

Sigill av första storleken användes
av Ålands landsting.

Sigill av andra storleken användes
av landskapsnämnden.

Sigill av tredje storleken användes
av centralnämnden för landstingsman-
naval, landstingets organ, där sådant
kan anses påkallat. Mariehamns po-
lisinrättning, landskapsförvaltningen
underlydande läroverk och skolor samt
sjukhus, museér och andra jämförliga
inrättningar samt vissa landskapsför-
valtningen underlydande tjänstemän
och befattningshavare, såsom folkskol-
inspektören, fiskeriinstruktören, träd-
gårdsinstruktören och med dem jäm-
förliga tjänstemän och befattningsha-
vare.

Mariehamn den 1 december 1951.

På landstingets vägnar:

H u g o J o h a n s s o n,
talman.

T o r B r e n n i n g,
vicetalman.

5 §.

Sigillen anskaffas och förnyas av
landskapsnämnden på anhållan av ve-
derbörande myndighet, inrättning,
tjänsteman eller befattningshavare.

II KAP.

Kommunala myndigheters sigill.

6 §.

Varje kommun i landskapet Åland
skall hava ett sigill.

7 §.

Sigill, som i 6 § nämns, skall vara
runt samt visa kommunens vapen i
konturteckning inom en av två paral-
lella cirkellinjer begränsad medsols lö-
pande omskrift, föregången av en sex-
uddig stjärna i omskriftens övre mitt-
punkt. Sigillen skall hava en yttre dia-
meter av 35 mm och en inre diameter
av 25 mm.

Omskriften skall innehålla kommu-
nens namn samt namnet på det organ,
för vilket sigillet är avsett.

III KAP.

Allmän bestämmelse.

8 §.

I denna landskapslag nämnda sigill
skola anskaffas och tagas i bruk se-
nast innan utgången av år 1952.

C a r l C a r l s o n,
vicetalman.